

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3229/2020. (VI. 19.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Mfv.II.10.512/2018/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó jogi képviselője (dr. Balázs Ildikó kamarai jogtanácsos, Tettrekész Magyar Rendőrség Szakszervezete) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] 1. Az indítványozó – az Abtv. 27. § alapján – a Kúria Mfv.II.10.512/2018/6. számú ítélete, a Fővárosi Törvényszék 6.Mf.680.784/2017/3. számú ítélete és a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 43.M.354/2017/8. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól.
- [3] 1.1. A perbeli tényállás szerint a felperes indítványozó közalkalmazotti jogviszonyban, középfokú besorolású munkakörben végzett munkát az alperesnél. Az alperes munkáltató 2013-ban 105 700 Ft-ban állapította meg az indítványozó garantált illetményét, amelyen felül 36 152 Ft munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt biztosított, így az indítványozó illetménye 141 852 Ft volt. 2014. január 1-jétől az alperes átsorolta az indítványozót a D. fizetési osztály 13. fizetési fokozatába, és bértábla szerinti illetményét a garantált bérminimumra kiegészítve 118 000 Ft-ban állapította meg, a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt 32 752 Ft-ra csökkentette, így illetményének mértéke 150 702 Ft-ra emelkedett. 2015. január 1-jétől az alperes az indítványozó garantált illetményét 122 000 Ft-ra kiegészítette, a munkáltatói döntésen alapuló illetményét 28 752 Ft-ra csökkentette, így illetménye változatlanul 150 752 Ft maradt. 2016. január 1-jétől az indítványozó garantált illetménye 129 000 Ft-ra nőtt, a munkáltatói döntésen alapuló illetményének összege azonban 21 752 Ft-ra csökkent, így illetménye továbbra is 150 752 Ft volt.
- [4] Az indítványozó kereseti kérelmében 2014. február 1-jétől 2016. december 31-ig terjedő időszakra illetménykülönbözet megfizetésére kérte kötelezni az alperest arra hivatkozással, hogy az alperes a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész terhére csoportosította át a garantált bérminimumra történő kiegészítést, azonban ezt az indítványozóval nem egyeztetette, ahhoz az indítványozó nem adta hozzájárulását. E körben a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 15–16. §-aiban írt egyoldalú kötelezettségvállalásra hivatkozott, amely alapján a vállalt kötelezettséget a munkáltató csak a hozzájárulásával módosíthatta vagy vonhatta volna vissza.
- [5] Az első fokon eljáró Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az indítványozó keresetét elutasította. Megállapította, hogy 2013. augusztus 1-jétől a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 66. § (9) bekezdése alapján a garantált illetménynek el kellett érnie a kötelező legkisebb munkabér, illetve a garantált bérminimum összegét. A bíróság álláspontja szerint a Kjt. 21. § (3) bekezdéséből következően fogalmilag kizárt, hogy a közalkalmazott illetményét a munkáltató egyoldalú kötelezettségvállalásának tekintsük. Az alperes az indítványozó illetményét a jogszabály változásakor nem módosította, a garantált illetménye kevesebb volt, mint a 2013. évre irányadó garantált bérminimum összege. A perbeli esetben a munkáltató 2014. január 1-jétől az indítványozót előresorolta, amivel a bértábla szerinti illetménye emelkedett és rendelkezett a bértábla szerinti illetmény garantált bérminimumra történő kiegészítéséről, a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt azonban csökkentette, az indítványozó illetménye így 150 752 Ft-ra változott. Ezt követően az alperes 2015. és 2016. évben is rendelkezett az indítványozó bértábla szerinti illetményének garantált bérminimumra történő kiegészítéséről, ugyanakkor a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt fokozatosan csökkentette azzal, hogy az indítványozó illetménye változatlan maradt. Az alperes megtehetette,

hogy intézkedik arról, hogy az indítványozó jogszabály alapján emelkedett garantált illetményét a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész összegét csökkentve egészítse mindaddig, amíg az illetmény összege nem csökken.

- [6] Az indítványozó fellebbezése alapján másodfokon a Fővárosi Törvényszék járt el, amely az elsőfokú bíróság ítéletét annak helyes indokai alapján helyben hagyta. A jogszabály kötelező rendelkezésén alapul a garantált illetmény és a pótlékok összege, de a garantált illetményt növelő részre, azaz a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészre és módosítására már nem jogszabályban rögzített kötelezettséget vállal a munkáltató, hanem egy mérlegeléssel adható juttatást biztosít a közalkalmazott részére. A kinevezés elfogadásával a közalkalmazott a mérlegeléssel adható juttatás jellegét is elfogadja, a megállapodás a felek között erre nézve is létrejön. A munkáltatót a diszkrecionális jogkörében biztosított juttatással összefüggésben, így a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészre és módosítására írásbeli intézkedési és tájékoztatási kötelezettség terheli, amelynek az alperes eleget tett, ezért az indítványozó egyoldalú kötelezettségvállalásra vonatkozó érvelése megalapozatlan volt.
- [7] Az indítványozó felülvizsgálati kérelmében hivatkozott a Kjt. és az Mt. egyes rendelkezéseinek megsértésére. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az EBH.2006.1544. számú elvi határozatát alapul véve hozta meg ítéletét, ennek során azonban teljesen figyelmen kívül hagyta, hogy Mt. egyoldalú jognyilatkozatokra, kötelezettségvállalásokra vonatkozó új rendelkezését. 2012. január 1. napját követően az egyoldalúan juttatott összeg megvonásának a közalkalmazottakra is irányadó Mt. 16. § (2) bekezdése alapján már korlátai vannak. Az Mt. 15–17. §-ait figyelembe véve egyértelműen már nem állítható, hogy a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt a munkáltató mindenféle korlátozás nélkül átcsoportosíthatja akár a garantált bérminimumra, akár a magasabb fizetési fokozatba történő lépésből adódó illetménynövekedésre, ha az előző évi illetmény nem csökken.
- [8] A Kúria ítélete szerint az indítványozó felülvizsgálati kérelme nem volt megalapozott. A perben nem vitatott tényállás alapján az alperes az indítványozó garantált illetményét 2013-ban a garantált bérminimum összegénél alacsonyabb mértékben állapította meg, majd 2014-ben a garantált illetményt a jogszabályban meghatározott mértékre emelte fel, amelynek során részben a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt csoportosította át, így annak mértéke csökkent. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a perben a jogszerűen megállapított 2013. évi illetményt kellett összevetni a 2014. évi illetmény összegével, ennek során azonban illetménykülönbözet nem keletkezett. A töretlen bírói gyakorlat értelmében a munkáltatói döntésen alapuló illetményrésznek a munkáltató általi csökkentése – ha a közalkalmazott illetménye összességében nem csökken – nem ütközik jogszabályba (EBH.2006.1544.). A perbeli esetben az alperes írásban intézkedett és az indítványozót tájékoztatta a 2014. és 2015. évi illetménye megállapításáról, amely a 2013. és a 2014. évi jogszerűen megállapított illetmény összegéhez képest nem csökkent, ezért a felperes 2014–2016. évi illetménykülönbözet iránti igénye az eljáró bíróságok helytálló következtetése szerint megalapozatlan volt.
- [9] 1.2. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszában előadta, hogy álláspontja szerint a Kúria ítélete ellentétes az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdésével és a XXVIII. cikk (1) bekezdésével.
- [10] Az indítványozó szerint az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdésének sérelmét jelentette, hogy a bíróság túllépte az igazságszolgáltatásra vonatkozó alaptörvényi felhatalmazás kereteit és elvonta a törvényhozói hatalmi ág jogkörét.
- [11] A panaszban írtak szerint az eljáró bíróságok ítéletei sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot, illetve annak részelemeit, az indokolt bírói döntéshez való jogot, valamint az észszerű határidőn belüli döntéshez való jogot. Az észszerű határidőn belüli döntéshez való jog sérelmét az indítványozó említette, azonban azzal kapcsolatban indokolást nem terjesztett elő. A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmével kapcsolatban az indítványozó szerint az ítéletekben felhívott jogszabályokból és az ítéleti indokolásból nem következik az indítványozót marasztaló bírói döntés, így a panaszban megjelölt bírósági határozatok sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből levezetett indokolási kötelezettséget. Az indítványozó álláspontja szerint a vonatkozó jogszabályi környezetet nem vizsgálva jutottak helytelen következtetésre az eljáró bíróságok az egyoldalú jognyilatkozatnak, illetve a kötelezettségvállalásnak minősítés tekintetében, azaz az Alaptörvényből levezethető indokolási kötelezettségüknek a perben releváns tények körében nem tettek eleget.

- [12] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [13] Az alkotmányjogi panasz határidőben érkezett, mivel az indítványozó a támadott bírósági döntést, a Kúria Mfv.II.10.512/2018/6. számú ítéletét 2019. június 25-én vette át, az alkotmányjogi panaszát pedig 2019. augusztus 16-án nyújtotta be az elsőfokú bíróságon.
- [14] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozó jogosultságát megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [C] cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (1) bekezdése], a támadott bírói döntést, a Kúria Mfv.II.10.512/2018/6. számú ítéletét, továbbá az alaptörvény-ellenességre vonatkozó okfejtést, valamint kifejezett kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, valamint jogosultsága és érintettsége egyértelmű, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát.
- [15] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata értelmében az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdése nem tekinthető az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának, így arra alkotmányjogi panasz sem alapítható {lásd például: 3162/2019. (VII. 10.) AB végzés, Indokolás [17]; 3275/2019. (X. 30.) AB végzés, Indokolás [11]}. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdésével összefüggésben nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének *b)* pontján alapuló feltételnek, így az alkotmányjogi panasz érdemi vizsgálatának nincs helye.
- [16] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így fennállásukat az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [17] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmével kapcsolatban az Alkotmánybíróság hangsúlyozza azt a következetes gyakorlatát, hogy az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az ítéleteknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálata során van jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére, azonban nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazásának felülbírálatára {3212/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [11]}.
- [18] Az indokolási kötelezettséggel kapcsolatosan az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]}. Az alkotmányjogi panaszban felhívott érvek alapján az indokolási kötelezettség konkrét ügyben történő megsértésének kételye nem merül fel, mivel a Kúria ítéletéből megállapítható, hogy a Kúria érdemben megvizsgálta az indítványozó érveit, ítéletét erre tekintettel hozta meg.
- [19] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelme vonatkozásában nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, ennek megfelelően az alkotmányjogi panasz e vonatkozásban nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételnek.
- [20] Fentiekre figyelemmel az indítvány nem tartalmaz olyan érvet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kérdését.
- [21] 4. A fentiek alapján az alkotmányjogi panasz nem felel meg részben az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében, részben az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2020. május 26.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1566/2019.

